

Dosarul nr. 3ra-912/2022
2-21186493-01-3ra-06092022

prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central (jud: O. Jamba)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, D. Stănilă, D. Corolevschi)

ÎN C H E I E R E

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Soroca privind anularea deciziei nr.13/7 din 30 septembrie 2021 „Cu privire la defrișarea arborilor din spațiile verzi ale municipiului Soroca”,

împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat și a fost menținută hotărârea din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2021, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului municipal Soroca privind anularea Deciziei nr. 13/7 din 30 septembrie 2021 „Cu privire la defrișarea arborilor din spațiile verzi ale municipiului Soroca”.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 30 septembrie 2021, Consiliul municipal Soroca a aprobat Decizia nr. 13/7 din 30 septembrie 2021 „Cu privire la defrișarea arborilor din spațiile verzi ale municipiului Soroca”.

În conformitate cu art.63, 64 din Legea nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a supus controlului obligatoriu de legalitate decizia menționată și a constatat că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legale.

Astfel, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a expediat în adresa Consiliului municipal Soroca notificarea nr. 1304/OT9-217 din 04 noiembrie 2021, privind ilegalitatea deciziei nominalizate, solicitând abrogarea actului administrativ.

La 16 decembrie 2021, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a recepționat scrisoarea nr. 028/1-5/1286, remisă de Consiliul municipal Soroca, prin care s-a adus la cunoștință faptul că la data de 09 decembrie 2021 a avut loc ședința extraordinară și a fost adoptată Decizia nr. 15/7 din 09 decembrie 2021 „Cu privire la examinarea notificării Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat nr. 1304/OT9-217 din 04 noiembrie 2021” prin care s-a respins notificarea Oficiului.

A susținut reclamantul că, în rezultatul controlului obligatoriu de legalitate, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a constatat că decizia dată este ilegală.

A menționat reclamantul că, conform pct. 1 al Deciziei sus numite, Consiliul municipal Soroca decide acceptarea defrișării arborilor din intravilanul municipiului Soroca, conform actului de examinare fitosanitară a vegetației forestiere cu nr. 182, emis de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice și se pune în sarcina Serviciului de Amenajare și Înverzire să organizeze și să desfășoare lucrările de defrișare, contrar prevederilor art. 22 alin. (1) al Legii privind administrarea publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006. Astfel, Consiliul municipal Soroca, în pct. 2 al deciziei contestate, organizează și desfășoară lucrările de defrișare, însă nu sunt anexate acte confirmative care permit efectuarea acestor lucrări, și anume avizul Inspectoratului pentru protecția mediului Soroca și autorizația tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier.

Drept urmare, a notat reclamantul că prin demersul cu nr. 1303/OT9-365 din 19 octombrie 2021 s-a adresat către Ministerul Mediului, prin care a solicitat o precizare referitor la procedura de acordare a autorizației pentru tăieri în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara fondului forestier, deoarece Consiliile locale, adopt decizia de defrișare, și nu solicită de la Inspekția Teritorială pentru Protecția Mediului din teritoriu, eliberarea acestei autorizații.

Prin scrisoarea nr. 18-712/2021 din 31 octombrie 2021, Ministerul Mediului i-a informat despre procedura de acordare a autorizației pentru tăieri în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara fondului forestier. Iar, conform Ordinului emis de către Agenția de Mediu nr. 24/2021 cu privire la modificarea procedurii de eliberare a unor acte permise, se înaintează solicitarea către Inspectoratul pentru Protecția Mediului pentru veridicitatea și corectitudinea actelor premergătoare actului permisiv solicitat.

Astfel, reieșind din cele menționate reclamantul a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Soroca nr. 13/7 din 30 septembrie 2021 „Cu privire la defrișarea arborilor din spațiile verzi ale municipiului Soroca”.

Prin hotărârea din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul central s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat. (f.d.54)

Dispozitivul hotărârii din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul central, a fost notificat Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat prin intermediul poștei electronice la data de 10 martie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.56)

La 11 martie 2022, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii depuse de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat. (f.d. 60)

La 08 aprilie 2022, Judecătoria Soroca, sediul central, prin intermediul poștei electronice a expediat pentru notificare Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, copia hotărârii motivate a primei instanțe, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.65), iar la data de 18 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus motivarea apelului (f.d. 68/69).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul central

Prin decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul depus de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat și a fost menținută hotărârii din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul central. (f.d.112;113/121)

Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând prevederile art. art. 5, 12, 16, 20, 22, 24 alin.(1), 189 alin.(1) din Codul administrativ, prevederile pct. 8 lit. g) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, precum și prevederile art. 14 alin. (1), 62 alin. (1), 68 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică local, în coraport cu circumstanțele cauzei a constatat că prima instanța corect a reținut faptul că, deși Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Sta, în susținerea poziției sale privind ilegalitatea actului administrativ contestat invocat faptul că lipsește avizul comisiei de specialitate de domeniul respective, totuși la materialele cauzei a fost prezentat actul nr. 182 de examinare fitosanitară a vegetației forestiere întocmit de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice la data de 19 august 2021 cu prezentarea recomandării privind extragerea arborilor indicați, fiind prezentate totodată și motivele unei astfel de necesități.

Cu referire la argumentul părții apelante precum că, la adoptarea deciziei contestate, pârâtul a încălcat procedura prevăzută de lege pentru efectuarea tăierilor vegetației forestiere pe teritoriul specificat, instanța de apel a notat că în temeiul art. 26 al Legii nr. 239 din 08 noiembrie 2007 regnului vegetal, a fost solicitată opinia Ministerului Mediului referitor la procedura de acordare a autorizației pentru tăieri în fondul forestier și vegetația forestieră în afara fondului forestier, iar prin răspunsul nr. 18/7122021 din 31 octombrie 2021, la capitolul "acte necesare" a indicat necesitatea prezentării deciziei deținătorului de teren, actul de cercetare fitosanitară a arborilor, actul de coordonare cu serviciul cadastral, la fel fiind explicat și faptul că drept urmare a depunerii cererii privind acordarea autorizației pentru tăieri în fondul forestier, autoritatea emitentă va solicita Inspectoratului pentru Protecția Mediului verificarea corespunderii informațiilor prezentate de către solicitant.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că prima instanța corect a concluzionat faptul că Consiliul municipal Soroca, prin Decizia nr. 13/7 din 30 septembrie 2021, de fapt, a demarat lucrările de organizare a defrișării arborilor din spațiile verzi al municipiului Soroca, care include în sine, prioritar obținerea documentației necesare pentru efectuarea defrișărilor date, în conformitate cu legislația în vigoare.

În aceste context, instanța de apel a notat că prima instanța corect a statuat că adoptarea Deciziei contestate, în virtutea prevederilor legislației pertinente, constituie o condiție obligatorie pentru înaintarea pachetului de documente pentru obținerea autorizației necesare tăierii arborilor din spațiile verzi ale municipiului Soroca.

În consecință, instanța de apel a notat că prima instanța justificat a apreciat drept-necesar a respinge ca nefondată acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat.

Mai mult, instanța de apel a reținut că la depunerea cererii de apel, apelantul și-a expus repetat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, cărora prima

instanță le-a dat aprecierea cuvenită, iar în opoziție, apelantul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță.

Astfel, în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, instanța de apel a conchis că prima instanța a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar hotărârea adoptată fiind legală și întemeiată.

Din considerentele enunțate, instanța de apel a concluzionat că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

La 05 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus cerere de recurs nemotivat, iar la 04 august 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat.

În motivarea recursului a invocat că, că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, astfel concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată 16 iunie 2022, în ședință publică. (f.d.112)

Totodată, din actele dosarului se atestă că, dispozitivul deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost notificat Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, prin intermediul poștei electronice la data de 28 iunie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.122)

Decizia motivată din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost notificată Oficiului Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat prin intermediul poștei electronice la data de 28 iulie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.125/126)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat, cât și motivarea recursului în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 12 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare în adresa Consiliului municipal Soroca, copia cererii de recurs depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d.131).

Prin referința depusă la 26 octombrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliului municipal Soroca a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Oficiul Teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru